МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ПОГОДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи та адміністративно-господарського забезпечення
_____ Василь ОТЕНКО

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

робоча програма навчальної дисципліни
(РПНД) для слухачів підготовчого відділення

Статус навчальної дисципліни **обов'язковий**

Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Розробник:
к.і.н., доцент _____ Наталія СВИНАРЕНКО

Завідувач підготовчого відділення _____ Ірина КОНОНЕНКО

Харків
2026

ВСТУП

Робоча програма з навчальної дисципліни «Історія України» для слухачів підготовчого відділення Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця розроблена для успішного складання тестових завдання з обов'язкових навчальних предметів НМТ що укладена відповідно до програм зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з відповідних предметів на основі повної загальної середньої освіти: з історії України – відповідно до Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року № 696 (частина «Історія Україна») https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2016/12/Programa_2020_istoriya.pdf.

Вона розрахована на 90 годин (60 – теоретичні, 30 – практичні заняття). Підсумкова форма контролю – іспит у формі НМТ.

Мета підготовки до НМТ з історії України – систематизувати знання за період від найдавніших часів до сьогодення, опанувати причинно-наслідкові зв'язки, навчитися працювати з картами, джерелами та візуальними матеріалами (персоналії, пам'ятки). Це забезпечує успішне складання тесту (до 54 балів) та розвиває історичне мислення.

Завдання вивчення дисципліни – поглибити рівень навчальних досягнень з історії України учасників Національного мультипредметного тесту та систематизувати знання з історії України, підготувати слухачів до складання Національного мультипредметного тесту з історії України шляхом аналізу та узагальнень наступних проблем:

- наукової періодизації історії;
- суті історичних процесів, що відбувались в минулому та відбуваються нині в Україні;
- найважливіших подій та явищ української історії в контексті світової історії;
- зіставлення історичних подій, процесів з культурно-історичними епохами;
- набуття навичок пошуку та критичного осмислення матеріалу з історії України, застосовуючи набуті знання для прогнозування суспільних процесів.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
1	**2**
РН 16	СК 10, СК 11

1	2
РН 17	СК 9
РН 18.	СК 10
РН 19	ЗК 4, СК 10
РН 20	ЗК 4, СК 13
РН 21	ЗК 3, ЗК 4, ЗК 7, ЗК 8, СК 12
РН 22	СК 10
РН 23	ЗК 3, СК 12, СК 13
РН 24	ЗК 3, ЗК 4, ЗК 7, СК 9, СК 12,
РН 25	ЗК 5, СК 12,
РН 26.	ЗК 5, СК 11

де, ЗК 3. Здатність до абстрактного / критичного мислення, аналізу, синтезу та узагальнення інформації.

ЗК 4. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до самонавчання та самостійної роботи з довідковими матеріалами.

ЗК 7. Здатність удосконалювати навички виконання тестових завдань різної форми та різного ступеня складності

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, в тому числі для вирішення тестових завдань.

СК 9. Здатність орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причино- наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах, виявляти зміни і тяглість життя суспільства.

СК 10. Здатність орієнтуватися в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і природного довкілля;

СК 11. Здатність працювати з джерелами історичної інформації, інтерпретувати зміст джерел, визначати їх надійність, виявляти і критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел.

СК 12. Здатність визначати і застосовувати теоретичні поняття для аналізу й пояснення історичних подій та явищ, ставити запитання та шукати відповіді, розуміти множинність трактувань минулого та зіставляти різні його інтерпретації

СК 13. Здатність формулювати оцінку історичних подій та історичних постатей, суголосну до цінностей та уявлень попереднього часу чи відповідної групи людей, осмислювати зв’язки між історією і сучасним життям.

РН 16. Вміти називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій.

РН 17. Визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами.

РН 18. Локалізувати історико-географічні об’єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті

РН 19. Описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам’ятки культури різних епох.

РН 20. Характеризувати діяльність видатних історичних постатей.

РН 21. Встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою.

РН 22. Розпізнавати найвидатніші культурні пам’ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам’яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині.

РН 23. Визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України.

РН 24. Встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення.

РН 25. Давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати.

РН 26. Працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до історії України.

Історія України як наука. Періодизація історії України. Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні.

Тема 2. Стародавня історія України.

Поява та розселення людей на території України. Заняття привласнювального господарства. Неолітична революція. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Ремесла. Трипільська і середньостогівська археологічні культури. Кочовики раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян. Історичні витоки українського народу.

Тема 3. Русь-Україна (Київська держава).

Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, сіверяни, уличі, тиверці, хорвати (білі хорвати), волиняни (дуліби, бужани), древляни). Назва «Русь». Руська земля. Утворення Русі-України (Київської держави). Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів. Державотворення кінця X – середини XI ст. Запровадження християнства як державної релігії. «Руська правда». Правління наступників Ярослава Мудрого. Русь-Україна (Київська держава) в першій третині XII ст. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Русі-України (Київської держави). Суспільнополітичне та господарське життя. Культура й духовність.

Тема 4. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала.

Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238 – 1264 рр. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича. Суспільно-політичне та господарське життя. Культура й духовність.

Тема 5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – перші половині XVI ст. Кримське ханство.

Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Входження українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство). Кревська унія. Велике князівство Руське Свидригайла. Остаточна ліквідація Волинського та Київського

удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії. Виникнення козацтва. Соціально-економічне життя. Культура й духовність.

Тема 6. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.

Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорозької Січі. Повстання 1590-х рр. Братський рух. Утворення УГКЦ. Культура й духовність.

Тема 7. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.

Зміни в соціально-економічному житті. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії. Козацькі повстання 1620–1630-хрр. «Ординація Війська Запорозького...». Культура. Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р. Духовність.

Тема 8. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.)

Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорозького. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність уряду Богдана Хмельницького.

Тема 9. Козацька Україна наприкінці 50-х – 80-х рр. XVII ст.

Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50 – 80-х рр. XVII ст. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.

Тема 10. Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст.

Гетьманщина в 1687–1709 рр. Повстання під проводом Семена Палія (1702–1704 рр.). Північна війна і Україна. Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20 – 30-х рр. XVIII ст. Обмеження автономії Гетьманщини. Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1734–1750 рр.). Культура. Києво-Могилянська академія. Духовність.

Тема 11. Українські землі в другій половині XVIII ст.

Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономії Гетьманщини. Опришківський та гайдамацький рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.). Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі. Культура й духовність.

Тема 12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Українське національне відродження: початок, періоди й особливості. Відновлення українського козацтва в час французько-російської

війни. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.

Тема 13. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848–1849 рр. Діяльність Головної Руської Ради (1848–1851 рр.). Досвід парламентаризму.

Тема 14. Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.

Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.

Тема 15. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в другій половині XIX ст.

Події Кримської війни 1853–1856 рр. на українських землях та поразка Російської імперії. Реформи 1860–1870-хрр. і процеси модернізації в Україні. Українські підприємці. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина». Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873–1876 рр.). Братство тарасівців. Національне відродження кримсько-татарського народу.

Тема 16. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.

Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта». Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка». Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій.

Тема 17. Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.

Піднесення української культури. Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Релігія і церква.

Тема 18. Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.

Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Земельна реформа Петра Столипіна та її вплив на Україну. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905–1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Діяльність «Просвіти». Посилення російського імперського наступу на Україну в 1907–1914 рр.

Тема 19. Українські землі у складі Австро-Угорщини у 1900–1914 рр.

Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив УГКЦ на формування національної свідомості населення західноукраїнських земель.

Тема 20. Україна в роки Першої світової війни

Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та

українські політичні сили. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Воєнні дії на території України в 1914–1917 рр. Українські січові стрільці. Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр.

Тема 21. Початок Української революції

Революційні події в Україні в 1917 – на початку 1918 р. Українізація армії. Універсали Української Центральної Ради. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення УНР. Кримсько-татарський національний рух. «Всеукраїнський з'їзд рад» у м. Харків. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій біля станції Крути. Події 1917 р. в Криму. Проголошення незалежності УНР. Окупація більшовицькою Росією України. Берестейській мирний договір. Вигнання більшовиків із території УНР. Конституція УНР.

Тема 22. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності

Гетьманський переворот. Українська Держава. Західноукраїнська Народна Республіка. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Акт Злуки УНР та ЗУНР. Українсько-польська війна 1918–1919 рр. Директорія. Друга війна більшовицької Росії з УНР. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919 р. Політика воєнного комунізму. Червоний терор. Військова інтервенція Антанти на півдні України. Денікінський режим в Україні. Повернення більшовицької влади. Перший Зимовий похід. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Другий Зимовий похід армії УНР. Холодноярська республіка (1919–1922 рр.). Культура та духовність.

Тема 23. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні

Масовий голод у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Входження УСРР до складу СРСР. Утворення Кримської АСРР. Національна політика радянської влади в УСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багато-партійності. Політика коренізації в УСРР. Згортання непу і перехід до директивної економіки. Індустріалізація. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Культура. Духовне життя.

Тема 24. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні

Форсована індустріалізація. Насильницька колективізація. Примусові хлібозаготівлі. Опір селянства. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання більшовицьким режимом. Згортання українізації. Ідеологізація суспільного життя в Україні. Культ особи. Великий терор. Національно-демографічні зміни. Розстріляне відродження. Антирелігійна кампанія.

Тема 25. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Національна політика та міжнаціональні відносини. Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація. Українські політичні і громадські організації Українська

військова організація та ОУН. Українські землі у складі Румунії. Татарбунарське повстання. Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Карпатська Україна. Карпатська Січ. Культура та духовність.

Тема 26. Україна в роки Другої світової війни

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянізація. Масові політичні репресії 1939–1940 рр. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941–1942 рр. Окупація України військами Німеччини та її союзниками. «Новий порядок». Голокост. Опір окупантам. Український визвольний рух. Проголошення Акта відновлення Української держави. Поліська Січ. Українська повстанська армія. Українсько-польське протистояння. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942–1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з Правобережної та Південної України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Завершення бойових дій на території України. Внесок українського народу в перемогу над нацизмом.

Тема 27. Україна в перші повоєнні роки

Україна – співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944–1950-х рр. Операція «Вісла» і «Захід». Ліквідація УГКЦ. Масовий голод 1946–1947 рр. «Чистки» творчої інтелігенції. Культура й духовність.

Тема 28. Україна в умовах десталінізації

Участь українців у повстаннях у сталінських концтаборах. XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Зміни адміністративно-територіального устрою: входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управління господарством. Зародження диси-дентського руху та його течії.

«Шестидесятники». Культура й духовність.

Тема 29. Україна в період загострення кризи радянської системи

Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод. Самвидав. Кримськотатарський національний рух. Культура й духовність.

Тема 30. Відновлення незалежності України

Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Гласність і політичний плюралізм. Український національно-демократичний рух. Формування багатопартійності. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті. Створення Автономної Республіки Крим (АРК). Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента 1

грудня 1991 р. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. Культура. Духовне відродження.

Тема 31. Становлення України, як незалежної держави

Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Конституція України. Економіка України. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Помаранчева революція. Україна в системі міжнародних відносин. Культура й духовність.

Тема 32. Творення нової України

Суспільно-політичне життя України в 2005–2013 рр. Авторитарний режим Віктора Януковича. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Волонтерський рух. Спроби мирного врегулювання. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Культура й духовність.

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять/завдань

Назва теми	Зміст
1	**2**
Тема 1. Вступ до історії України. Тема 2. Стародавня історія України.	
Тема 3. Русь-Україна (Київська держава).	Практичне заняття 1. Вступ до історії України. Розселення та господарювання людей на території України. Київська держава.
Тема 4. Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала.	
Тема 5. Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV - перші половині XVI ст. Кримське ханство.	Практичне заняття 2. Галицько-Волинська держава. Входження українських земель до складу інших держав. Кримське ханство.
Тема 6. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.	
Тема 7. Українські землі у складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.	Практичне заняття 3. Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст. – першій половині XVII ст.
Тема 8. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII с т.	
Тема 9. Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.	Практичне заняття 4. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.

1	2
Тема 10. Українські землі наприкінці XVII – в першій половині XVIII ст	
Тема 11. Українські землі в другій половині XVIII ст.	Практичне заняття 5. Українські землі наприкінці XVII – у XVIII ст.
Тема 12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.	
Тема 13. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст.	Практичне заняття 6. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у XIX ст.
Тема 14. Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.	
Тема 15. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	Практичне заняття 7. Культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.
Тема 16. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.	
Тема 17. Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.	Практичне заняття 8. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст. Культура України в другій половині XIX – на початку XX ст.
Тема 18. Українські землі у складі Російської імперії в 1900–1914 рр.	
Тем 19. Українські землі у складі Австро-Угорщини в 1900–1914 рр.	Практичне заняття 9. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій в 1900–1914 рр.
Тема 20. Україна в роки Першої світової війни.	
Тема 21. Початок Української революції	Практичне заняття 10. Україна в роки Першої світової війни. Початок Української революції.
Тема 22. Розгортання Української революції. Боротьба за відновлення державності.	
Тема 23. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні.	Практичне заняття 11. Розгортання Української революції. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні.
Тема 24. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні.	
Тема 25. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.	Практичне заняття 12. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.
Тема 26. Україна в роки Другої світової війни.	
Тема 27. Україна в перші повоєнні роки	Практичне заняття 13. Україна в роки Другої світової війни і перші повоєнні роки

1	2
Тема 28. Україна в умовах десталінізації.	
Тема 29. Україна в період загострення кризи радянської системи.	Практичне заняття 14. Україна в умовах десталінізації та загострення кризи радянської системи.
Тема 30. Відновлення незалежності України	
Тема 31. Становлення України як незалежної держави. Тема 32. Творення нової України.	Практичне заняття 15. Становлення і творення нової України.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1–32	Опрацювання рекомендованої викладачем літератури та вивчення теоретичного матеріалу.
Тема 1–11	Підготовка до контрольної роботи
Тема 12–21	Підготовка до контрольної роботи
Тема 22–32	Підготовка до контрольної роботи
Тема 1–6	Підготовка до контрольної роботи 1
Тема 7–12	Підготовка до контрольної роботи 2

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (інформаційні лекції (Теми 2 – 31), систематизуючі лекції (Теми 1, 32)).

Наочні (презентації (Теми 1–32)).

Практичні (дискусія (Теми 1 – 13, 15 – 16, 18 - 32), робота малими групами (Теми 14, 17),

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання підготовки слухачів підготовчого відділення спрямована на об’єктивну перевірку готовності до складання тестових завдань з обов’язкових навчальних предметів (НМТ) та проводиться у два етапи: поточний

контроль та атестація, що дозволяє слухачу підтвердити рівень знань, а також адаптуватися до регламенту та специфіки завдань державного тестування.

Поточний контроль здійснюється під час проведення трьох письмових контрольних робіт, кожна з яких оцінюється за 12-бальною шкалою.

Обов'язковою умовою допуску до атестації є успішне виконання кожної контрольної роботи з оцінкою не нижче задовільної (позитивної), що підтверджує системність підготовки та відповідність рівня знань вимогам навчальної програми.

Атестація проводиться у формі тесту, який за структурою та складністю відповідає вимогам НМТ. Зміст завдань відповідає навчальній програмі. Максимальний результат за бездоганне виконання всіх завдань становить 54 бали, які за таблицею переведення тестових балів переводять у рейтингову оцінку за шкалою 100–200 балів. Для отримання позитивного результату тестування за шкалою 100–200 балів вступнику в 2025 році необхідно було набрати не менше 8 тестових балів.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) навчальної дисципліни.

СТРУКТУРА ТЕСТУ

Усього в блоці НМТ з історії України буде 30 завдань:

20 завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох варіантів;

4 завдання на встановлення відповідності (потрібно встановити по 4 логічні пари»);

3 завдання на встановлення послідовності (потрібно правильно вказати послідовність запропонованих подій);

3 завдання з вибором 3 відповідей із 7 запропонованих варіантів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ ТЕСТУ

Завдання з історії України буде оцінено відповідно до схеми нарахування балів, застосовуваної в ЗНО:

завдання з вибором однієї правильної відповіді – по 1 тестовому балу за кожну правильну відповідь;

завдання на встановлення відповідності – по 1 тестовому балу за кожну правильно визначену «логічну пару»;

завдання на встановлення послідовності – від 0 до 3 балів за кожну правильно визначену послідовність;

завдання з вибором 3 відповідей – по 1 балу за кожен правильно вказаний варіант відповіді з 7 запропонованих варіантів.

Таблиця 4.

Таблиця переведення балів завдань з Історії України до шкали 100-200*

Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100–200
9	100	32	152
10	105	33	154
11	110	34	156
12	115	35	158
13	120	36	160
14	125	37	163
15	130	38	166
16	132	39	168
17	134	40	169
18	136	41	170
19	138	42	172
20	140	43	173
21	141	44	175
22	142	45	177
23	143	46	179
24	144	47	181
25	145	48	183
26	146	49	185
27	147	50	188
28	148	51	191
29	149	52	194
30	150	53	197
31	151	54	200

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Власов В. С., Кульчицький С. В. Історія України (профільний рівень). Підручник для 11 класу / В. С. Власов. – К.: Вид-во Літера ЛТД, 2019. – 288 с.
2. Гісем О. В. Історія України : підруч. для 8 кл. з поглиб. вивч. історії закл. серед. освіти / О. В. Гісем, О. О. Гісем, О. О. Мартинюк. – Х.: Вид-во «Ранок», 2021. – 256 с.
3. Гісем О. В. Історія України : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Х.: Ранок, 2017. – 288 с.
4. Гук О. І. Історія України. Комплексне видання для підготовки до ЗНО та ДПА / О.І. Гук. – Київ: Видавничий дім «Освіта», 2021. – 296 с.
5. Земерова Т. Історія України. Таблиці та схеми / Т. Земерова. – Тернопіль, Видавництво «Підручники і посібники», 2018. – 448 с.
6. Кульчицький С. В., Мицик Ю. А., Власов В. С. Історія України / С. В. Кульчицький, Ю. А. Мицик, В. С. Власов. – К.: Києво-Могилянська академія, 2021. – 528 с.
7. Пометун О. І. Історія України (рівень стандарту) : підруч. Для 10 кл. закладів середньої освіти / О. І. Пометун, Н. М. Гупан. – К. : УОВЦ, «Оріон», 2018. – 256 с.
8. Шупак І. Я. Історія України : підруч. для 7 кл. закладів середньої освіти / І. Я Щупак, О. В. Бурлака, В. О. Дрібниця ті ін. – К.: УОВЦ «Оріон», 2024. – 192 с.

Додаткова

9. Баличева Л. В. Вплив козацьких традицій на формування державної ідентичності України / Л. В. Баличева, С. В. Лисаков, Н. О. Петрова. // Вісник гуманітарних наук. – Історія. – 2025. – № 6. Режим доступу: https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/36437
10. Борисевич Л. Українські мандрівні студенти – носії гуманних ідей XVII– XVIII століть / Л. Борисевич, М. Новосад, А. Сініцина // Українознавство. – 2022. – № 2. – С. 245–254.
11. Колесник І. Григорій Сковорода: духовний реформатор українського світогляду / І. Колесник // Український історичний журнал. – 2022. – №6. – С. 74–85.
12. Міхеєнко К. З історії храмобудування Київської Русі / К. Міхеєнко // Український історичний журнал. – 2022. – № 4. – С. 214–230.
13. Свинаренко Н. О., Добрунова Л. Е. Українське радянське суспільство (30-х рр. XX ст.) : провідні суспільно-політичні, культурні, освітні тенденції / Н. О. Свинаренко, Л. Е. Добрунова // Культурологічний альманах. – 2023. – Вип. 1. – С. 64–69. Режим доступу: http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29969

Інформаційні ресурси

14. Сайт «Історія України: візуальні об'єкти». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.ua/test/training/history

15. Сайт «Історія України: завдання за темами». . [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zno.osvita.ua/ukraine-history/tema.html

16. Сайт «Історія України» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F

17. Сайт «Перелік діячів культури, освіти і науки, обов'язкових для вивчення абітурієнтами на ЗНО з історії України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://osvita.ua/test/training/history/60512/